

	1. DWORY EUROPEJSKIE I GOTYK MIĘDZYNARODOWY	15
	Poznanwanie natury i baśniowa atmosfera	16
	Tematy świeckie i sceny rycerskie	18
	Szkicowniki i wzorniki	19
	Przedstawienia zwierząt	20
	Zamiłowanie do luksusu i zmysł narracyjny	21
	Sztuka dworów europejskich	23
	Wykwintna sztuka Gentile da Fabriano	25
Analiza dzieła	<i>Gentile da Fabriano, Hołd Trzech Króli</i>	28
	Malowidła braci Salimbenich w oratorium San Giovanni w Urbino	32
	<i>Sceny z życia św. Łucji Jacobella del Fiore</i>	33
	Pisanello i dwory północnych Włoch	34
Analiza dzieła	<i>Pisanello, Święty Jerzy i księżniczka</i>	38
	Miniatura jako sztuka wiodąca	42
	Liryzm malarstwa Stephana Lochnera	43
	Wykwintna sztuka Stefana da Verona	45
	Giovannino de' Grassi i Michelino da Besozzo w Lombardii	47
Analiza dzieła	<i>Michelino da Besozzo, Mistyczne zaślubiny św. Katarzyny</i>	48
	Wymiana doświadczeń artystycznych między Hiszpanią, Francją i południowymi Włochami	50
	Architektura i rzeźba	52
	Katedra w Mediolanie	53
	Przemiany weneckiej architektury	55
	Claus Sluter i odnowienie rzeźby	57
	2. STUDIA NAD ANTYKIEM	59
	Artyści jako odkrywcy Rzymu i starożytności	60
	Brunelleschi – studia nad zabytkami antycznymi i kopuła katedry florenckiej	61
	Odkrycie Domus Aurea i narodziny groteski	64
	Starożytne składniki języka nowożytnego	66
	Budowle Brunelleschiego	68
Analiza dzieła	<i>Filippo Brunelleschi, kaplica Pazzich</i>	70

	Konkurs z 1401 roku – rywalizacja między Brunelleschim a Ghibertim	72
	Umiłowanie antyku i ekspresja – Andrea Mantegna	74
Analiza dzieła	<i>Andrea Mantegna, Martwy Chrystus</i>	76
	„Antykwaryczny klasycyzm” i odwołania do świata starożytnego	80
	Certosa di Pavia i środowisko lombardzkie	82
	Zmiana statusu artysty	84
	Leon Battista Alberti, teoretyk i architekt	86
Analiza dzieła	<i>Leon Battista Alberti, Tempio Malatestiano</i>	88
	Palace florenckie	90
Rozszerzenie	<i>Meble quattrocenta</i>	92
Rozszerzenie	<i>Cassoni</i>	93
	Rzeźba pełnoplastyczna i przedstawienie ruchu	94
	Donatello i odlew z brązu na tracony wosk	96
Analiza dzieła	<i>Donatello, Judyta i Holofernes</i>	98
	Luca della Robbia i płaskorzeźby ze szkliwionej terakoty	102
	<i>Trybuny śpiewacze</i> Luki della Robbia i Donatella	105
Rozszerzenie	<i>Florenckie złotnictwo sakralne</i>	108
	„Starożytności” – nowe kolekcjonerstwo	110
	Zbiory Medyceuszy i skarbiec Wawrzyńca Wspaniałego	112
	3. ODKRYCIE ZASAD PERSPEKTYWY	115
	Nowatorzy	116
	Widoki perspektywiczne Florencji Brunelleschiego	117
	Masaccio – dramatyzm i innowacje formalne	118
Analiza dzieła	<i>Masaccio, Trójca Święta</i>	120
	Freski w kaplicy Brancaccich – przedstawienie człowieka i widoki miasta	122
	Donatello i <i>rilievo stacciato</i>	124
	Chrzcielnica w baptysterium w Sienie	125
	Między gotykiem a renesansem	126
	Lorenzo Ghiberti i drzwi baptysterium florenckiego	127
	Jacopo della Quercia, rzeźbiarz protorenesansowy	130
	Masolino – na pograniczu gotyku i renesansu	132

	Fra Angelico – wyraz nowej religijności w malarstwie	134
Analiza dzieła	<i>Fra Angelico, Zwiastowanie</i>	138
	<i>Orszak Trzech Króli</i> Benozza Gozzolego	142
	Mino da Fiesole, Desiderio da Settignano i bracia Rossellino	144
	Dekoracyjny zmysł Agostina di Duccio	146

Eksperymentatorzy **149**

	Paolo Uccello i eksperymenty z perspektywą	150
Analiza dzieła	<i>Paolo Uccello, Bitwa pod San Romano</i>	152
	Piero della Francesca, teoretyk i artysta	154
	<i>Legenda Krzyża Świętego</i> w kościele San Francesco w Arezzo	157
Analiza dzieła	<i>Piero della Francesca, Biczowanie Chrystusa</i>	160
	Melozzo da Forlì – perspektywa i malarstwo iluzjonistyczne	164
	Andrea del Castagno – malowidła w refektarzu klasztoru	
	Sant'Apollonia	166

Miasto idealne **168**

	Urbino i Palazzo Ducale Federica da Montefeltro	169
Rozszerzenie	<i>Intarsje</i>	170
	Obrazy miast idealnych	172
	Projekt urbanistyczny Pienzy	173

Nastawy ołtarzowe **175**

	<i>Ołtarz z Santa Lucia dei Magnoli</i> Domenica Veneziano	177
	<i>Zwiastowanie</i> Filippa Lippiego w kościele San Lorenzo	
	we Florencji	178
	<i>Ołtarz Nerlich</i> Filippina Lippiego w kościele Santo Spirito	
	we Florencji	180

Przedstawienia krajobrazów z lotu ptaka **181**

	<i>Boże Narodzenie</i> Baldovinettiego	183
	<i>Święty Michał</i> Pollaiuola	184
	Piero della Francesca – podwójny portret Federica da Montefeltro	
	i jego żony Bottisty Sforzy	185

4. ANALITYCZNY REALIZM PÓŁNOCY **189**

Światło w malarstwie flamandzkim **191**

	Jan van Eyck i „realizm flamandzki”	192
--	-------------------------------------	-----

Analiza dzieła	<i>Jan van Eyck, Madonna kanclerza Rolin</i>	194
	Hugo van der Goes – między monumentalnością wizji a precyzją obrazowania	199
	Rogier van der Weyden – przedstawianie stanów ducha	200
Analiza dzieła	<i>Rogier van der Weyden, Zdjęcie z krzyża</i>	202
	Narodziny malarstwa olejnego	206

Portret w malarstwie północnoeuropejskim 207

	<i>Portret Arnolfinich</i> Jana van Eycka	208
	Hans Memling i portrety kupców	209

Współczesna codzienność w sakralnym malarstwie flamandzkim 210

	Robert Campin, czyli Mistrz z Flémalle	211
	Flamandzkie wnętrze w <i>Zwiastowaniu</i> Mistrza z Flémalle	212
	Flamandzkie wnętrze w <i>Zwiastowaniu</i> Rogiera van der Weyden	213

Krajobraz w malarstwie flamandzkim 214

	<i>Adoracja Baranka Mistycznego</i> Jana van Eycka	216
--	--	-----

Kontakty handlowe i artystyczne między północą a południem Europy 220

	Cudzoziemcy w Neapolu – Jean Fouquet	222
	<i>Tryptyk Portinari</i> Hugona van der Goea	224

Pobożność i realizm 226

	Między rzeźbą a malarstwem – wielkie retabula niemieckie	226
	<i>Ołtarz Koronacji Marii</i> Michaela Pachera	227
	Ekspresja Wita Stwosza	228
	Retabula katalońskie	229
	Enguerrand Quarton i sztuka Prowansji	231

5. CZŁOWIEK W CENTRUM WSZECHŚWIATA 233

Portret 234

	Portrety fundatorów w scenach religijnych	235
	„Autonomiczne” portrety włoskie i flamandzkie	236
	Piętnastowieczne popiersia portretowe	237

Analiza dzieła	<i>Giovanni Bellini, Portret młodzieńca</i>	238
	Pomniki konne i pomniki nagrobne	240
	Donatello, Pomnik Gattamelaty	243
	Pomniki nagrobne	244
	Malowane pomniki konne w katedrze florenckiej	246
Rozszerzenie	<i>Zbroje</i>	247
	Ludzie, święci i bohaterowie	248
	Sacra Conversazione	250
	Cykle malowideł z wizerunkami sławnych mężów	252
	<i>Triumf Cezara</i> Mantegni	253
	Camera degli Sposi w Palazzo Ducale w Mantui	254
Analiza dzieła	<i>Andrea Mantegna, oculus w Camera degli Sposi</i>	256
	Wizerunki Medyceuszy w obrazie <i>Hold Trzech Króli</i>	
	Botticellego	260
	Ważne osobistości i widoki Florencji we freskach	
	Ghirlandaia	262
Rozszerzenie	<i>Moda renesansu</i>	264
Rozszerzenie	<i>Ubiory męskie</i>	265
Rozszerzenie	<i>Ubiory kobiece w malarstwie Ghirlandaia</i>	266
Rozszerzenie	<i>Bizuteria</i>	267
	Sztuka i astrologia	268
	Cykl fresków w Palazzo Schifanoia	270
	Sztuka i nauka	273
	Rękopisy Leonarda da Vinci	275

6. ROZPOWSZNIANIE SIĘ RENESANSOWEGO JĘZYKA ARTYSTYCZNEGO

	Włochy północne	280
	Padwa i humanizm	282
	Mantua – miasto Gonzagów	284
Analiza dzieła	<i>Andrea Mantegna, Zaśnięcie Marii</i>	286
	Ferrara i Bolonia	288
Analiza dzieła	<i>Cosmè Tura, Maria z Dzieciątkiem</i>	290

	U źródeł lombardzkiego realizmu – Vincenzo Foppa	292
	Donato de' Bardi – Liguria	295
Rozszerzenie	<i>Malarstwo miniaturowe</i>	297
	Włochy środkowe	298
	<i>Ołtarz Matki Boskiej Śnieżnej Sassetty i działalność szkoły sieneńskiej</i>	300
	Urbino – ośrodek renesansu i studiów humanistycznych	302
Analiza dzieła	<i>Piero della Francesca, Sacra Conversazione</i>	304
	Perugia – wpływy malarstwa sieneńskiego i florenckiego oraz narodziny szkoły lokalnej	308
	Pietro Perugino – malarz sławny i niezwykle pracowity	310
	Światło i perspektywa w malarstwie artystów w Camerino	313
	Włochy południowe	315
	Neapol – skrzyżowanie dróg świata śródziemnomorskiego	317
	Colantonio i wpływy flamandzkie	319
	Antonello da Messina	320
Analiza dzieła	<i>Antonello da Messina, Pietà anielska</i>	322
	7. ŚRODOWISKO WENECKIE	327
	Architektura Wenecji	328
	Pietro Lombardo i Mauro Codussi	329
	Między tradycją a nowatorstwem	330
	Jacopo Bellini – ostatni malarz późnego gotyku	332
	Warsztat Vivarinich	334
	Wpływ Mantegni	336
	Nowatorskie dokonania artystów spoza Wenecji	338
	Giovanni Bellini i renesans wenecki	340
Analiza dzieła	<i>Giovanni Bellini, Ofiarowanie w świątyni</i>	342
	Młody Bellini – stosunek do Mantegni, natury i antyku	344
	Kolor, światło, otwarcie na krajobraz	345
Analiza dzieła	<i>Giovanni Bellini, Pietà</i>	346
	Oddziaływanie Antonella da Messina	348
	Dojrzałe dzieła – zapowiedź cinquecenta	352
	Giovanni Bellini i portret wenecki	353

	Malarstwo weneckie w kręgu Giovanniego Belliniego	354
	Plótna Carpaccia i Gentile Belliniego	356
	<i>Cuda relikwi Krzyża Świętego</i> i początki weneckiego malarstwa wedutowego	358
	<i>Sceny z życia św. Urszuli</i> – cykl Carpaccia	359
	Wnętrze weneckie w obrazie <i>Sen św. Urszuli</i>	361
	8. CZASY WAWRZYŃCA WSPANIAŁEGO	363
	Architektura i jej dekoracja we Florencji	364
	Giuliano da Sangallo i Villa Medici w Poggio a Caiano	365
	Artyści dworu Wawrzyńca Wspaniałego	366
	Sandro Botticelli i wizja piękna idealnego	368
Analiza dzieła	<i>Sandro Botticelli, Wiosna</i>	370
	Luca Signorelli – poprzednik Michała Anioła w malarstwie	374
	Mitologia i alegoria	376
Analiza dzieła	<i>Sandro Botticelli, Narodziny Wenus</i>	378
	Republika Savonaroli i późna twórczość Botticellego	380
	Malarstwo Filippina Lippięgo	382
	Sztuka w Rzymie za czasów Sykstusa IV i Aleksandra VI Borgii	386
	Dekoracja Kaplicy Sykstyńskiej w XV wieku	387
	Warsztat Pollaiuola – nagrobki Sykstusa IV i Innocentego VIII	389
	Malowidła Pinturicchia w watykańskich apartamentach Borgii	390
	Wczesna twórczość Leonarda da Vinci i Michała Anioła we Florencji	392
	Verrocchio i naturalistyczne zgłębianie rzeczywistości	394
	<i>Chrzest Chrystusa Verrocchia</i>	396
	Domenico Ghirlandaio – zmysł narracji	397
	Michał Anioł w warsztacie Ghirlandaia – rysunki według wielkich mistrzów	399
Rozszerzenie	<i>Artyści i warsztaty</i>	400
Rozszerzenie	<i>Rysunek</i>	401
Rozszerzenie	<i>Techniki i materiały</i>	402
Rozszerzenie	<i>Artysta – od rzemieślnika do uczonego</i>	403

	Bramante i Leonardo da Vinci w Mediolanie	404
	Kościół Bramantego w Mediolanie	405
	Sfumato Leonarda – <i>Madonna wśród skał</i>	407
Analiza dzieła	<i>Leonardo da Vinci, Ostatnia Wieczerza</i>	408
	 Wczesne dzieła Michała Anioła	 412
	<i>Madonna przy schodach i Bitwa centaurów</i>	412
	Rzeźby do nagrobka św. Dominika w Bolonii	414
	<i>Pietà watykańska</i>	416
Analiza dzieła	<i>Michał Anioł, Bachus</i>	420
	 Kalendarium	 424
	Indeks artystów	430